

Dem facies non omnibus vita/non
diuersa tamen qualem decet esse so-
rorum Omnia vero tuo reservatus
exanimis ut tibi maior et iustior cor-
rigendi quam michi scribendi gloria de-
beat. Inequalitas autem volumini
varius est occupationibus ascriben-
da quibus incuria sic distractus su-
bitur aliquid scribere quandoque licue-
re. Unde tamen tolosam angitis is-
ta aggressus suus et me curialibus enu-
gis paulisper ademi illud volueret
in animo; quia oculum sine litteris
mortuus est et viu hois sepultura. Si
quis ignotos auctores cum lanunio
calumpniatur aut fictos rediuvium
platonis africani aceroni sompnii
atem et philosophos saturnalia ex-
ercetes accuset aut auctorum nostris
quam si signum tunc indulget si publice ser-
uunt utilitati. Preterea lectoi et au-
ditoi quanta possu deuotioe suppli-
co. ut me patri misericordiarum co-
mendare dignentur in orationibus
suis et creatibus meis qui multipli-
cati sunt super numerum. veniam studi-
ant optinere nam et ego spero me
propterea esse omnimentium dominum et
corde et voce viaissim pro indigenti
bus ero. ut actus et cogitationes mentis
omnipotens et misericordia dominus
emundet et ne viciorū capiamur ex-
coribus spiritu sancto mentes illus-
trare dignetur magni consilij age-
lugs. et.

Explicit prologue

Incipiunt capitula libri primi

- Quid maxime noteat fortuna**
Capitulum primum
Quid institutis alienum Capitu-
lum secundum.
Distributio officiorum ex politica
constitutione veterum Capitulum tercium
De venaticis et auctoritatibus et
speciebus eius et exercitatio liato et
illictio Capitulum quartum
De alea et usu et abusu illius
Capitulum quintum.
De musica et instrumentis et mo-
dis et fructu eorum Capitulum sextum.
De dissimilitudine augusti et ne-
ronis Capitulum septimum
De hystrionibus et minus et pres-
tigiatorebus Capitulum octavum
Vnde dicatur presugiu et quis
fuit auctor eius Capitulum nonum
Qui sunt magi et unde dicantur
Capitulum decimum
De speciebus magicoe Capitu-
lum undecimum
Qui sunt incantatores Arioli
Arcispices Phicij Vultuoli Pma-
ginarij Coniectores Chiromatia
Specularij Mathematica Dabissa-
tores Hortilegi Augures Capitu-
lum duodecimum.
De variis oibz Capitulum eius.
Explicit capitula libri primi

Incipit liber primus Capitu-
lum primum Quid maxime note-
at fortunatis

Pater oia que viri solent obesse. pnapib⁹ nichil p naci⁹ eē arbitror. q̄ q̄is fortune blādiētis ille cebra/aspectū strahit ve ritat. dū diuicias suas et delicias cogerit mūd⁹. q̄ b⁹ delicati sensus pruigi nem viassim refouet. q̄ accedit. ut nūm⁹ multiplicia lenocinior⁹ fraude cap⁹. quādā alienatiōe sui ab int̄iore bono defit̄es. p extēnora mē dīa varijs paup̄scētūs euagetur. Noua siq̄dem v̄tūs pspenitās/be atul⁹ suis sic applaudit. vt noceat/ et in felia successu. sic iuia fortunat⁹ obsequit̄. vt in fine pnuāe op̄etur/ conuīs suis ab inicio p̄pinas dulci a. q̄ cū iebriati fuerit letale virtus miscer. et si qđ deten⁹ est. Quo spe tie sui clarescit ampli⁹; eo stupētib⁹ oculis densiore infūdit caliginē. In ualescētib⁹ ergo erroz tenebris re ritas euancēt; et v̄tū radice suc cisa seges germinat vicior⁹. lumem ratiois extiguic̄. et tot⁹ hō casu mi seribili ferē in p̄ceps. Dic rōnalis creatura brutescit. Dic ymago crea toris qđā mor⁹ silitudine defortur in bestiā. sic a cōditiois sue dignita te degenerat hō vanitati silis fac⁹; eo q̄ ex honore collato itumuit. q̄ a tumore pdidit intellectū. Quid ei eo idign⁹ est. q̄ suip̄i⁹ p̄epn̄it ha bere noticiā. q̄ tēp⁹ qđ parca manu datū ē ad mensurā. in usū vite. q̄ so lū repari nō p̄t. usuraria qđam ac cessione. q̄ penalī repetendū. in vite dispendia pdigit. q̄ i p̄tumelā aue w̄ris effūdit. Quid eo bruti⁹ qui

ex defectu rationis. q̄ ipulsi libidi nis/dimissis p̄prijs alieno ne gotia turat. q̄ nōmō negoc̄is. s̄ q̄ alie nis ocij⁹ iugit̄ occupat̄. Quid eo bestiali⁹ q̄ omisso officio de media nocte surgit. vt sagacitate canū. re natōr⁹ idustria. studio cōmilitonū. seruulor⁹ fret⁹ obsequio/tpis/et fa me iactura/terū laboreis dispēndio. de nocte ad noctem pugnet ad besti as? **C**ap̄lm̄ secūdū. Quid in stu dijs alienum

*Infectiū in venationib⁹
et iuriis fūi terentib⁹*

Hie nū pfecto ē. qđ ratio na ture/vl officij nō iduāt. si en̄ interdū recte dicat alie nū. qđ recti⁹ furrat sp̄ fuisse nulli⁹. Que vō nature sūt. p̄eq̄ sūt oīm / q̄ officij sua sūt singulor⁹. aliud ita q̄ ex officio. aliud ex natura. licet natuē ius ex officio debeat. parci dij siq̄dem sp̄s ē ipugnare iura na ture. q̄ sacrilegij istar/pntis leges euacuate. et matri oīm honorē de bitū nō referre. Qđ en̄ ratio ex ho nestis causis admittit. nō ē sipliāt alienū. Di modesta forte iocundi tas. vl utilitas s̄best. et nemini no ceat. H̄ etenī nō adūsa officio/vl natuē. Di autē ipugnet alterutru statī ē. sipliāt alienū et usq̄a q̄ nō lic̄. Hui⁹ itaq̄ p̄tentatio sp̄ est aut erroris aut criminis. **C**ap̄lm̄ terciū. Distributio officior⁹ ex poli tica p̄stitutiōe veterū

Philosophi gentiū iustitia q̄ politica dī p̄cept̄ et moxi b⁹ iformātes. cui⁹ mento respub̄ca hoīm s̄būsūt et viget. vnū quēq̄ suis reb⁹. et studijs voluerūt esse p̄tentū. urbanis et suburbanis.

wlonis quoq; et tuis cōs. sua singulē
loca et studia p̄scribētes. Sollicitu
do singulorū et oīm utilitati publice
seruebat. Natura laboris. Et indu
ctus fructū. unusquisq; capiebat ex
merito. Nemo qd̄ esset alterius v̄sur
pabat. manēte in oībus indiuiduo
cōtatis affectu. Prīm⁹ qd̄ et me
di⁹ vrbis loc⁹ arriopago cessit. vñ
de ad singulas p̄fessioēs p̄t ratio
tui⁹ qd̄ officij exigebat dispositione
agrua institutas. officiorū iūca qd̄
quidā salutis. et vite ciuii diuinare
tur. Porro i hys venādi art. vel of
ficiū vix p̄mittitur accedere ad sub
urbanos. cū venatores aut agricō
le. ceteriq; intole turum ab vrbib⁹
nobiliozq; cētu longius arcātur.
Omnino enī iniquum ē nobiliora in
genia studijs de honestati nuncet
b⁹ et eos apud quos et ardua et gra
uora manēt officia/voluptate/aut
vanitatis occupatioib⁹ agitari. vñ
si licenter exerceretur venatio artif
ciū. vel officiū. Si cōtra leuitatē eā
esse maleficū cōsuetū edicto puni
entes eos qui eam contra officium
v̄surparent.

Capitulū quartū

De venatica auctoritatibus et
speciebus eius et exercicio lictu et
illicito.

T p̄mū quidē thebani si fi
e dem se qm̄ur hystorie. eam
sez venationē cōmunitā
omib⁹ statuerūt. Et ex quo suspec
ta oībus sit gens fed̄a parciendis i
cēlib⁹ de testāda/ signis fraude nota
piurijs. hui⁹ artificij vel poti⁹ ma
leficij i p̄mis p̄cepta 2gessit qd̄ p̄t⁹

modū ad gētē mollē ibellēq; leuē
et ipudicā frigios loquor trāsmittē
ret k̄iserūt eos atheniēses/ et lacēde
monij pplīi ḡuiores hystoriaū ges
ta nature morūq; misteria. varijs
sigmetorū inuolucris obterētes. sic
tūt ut ex cautela malorū/vtilitate i
ducet̄. et ex lepore p̄emate volup
tate. In auris itaq; raptū tradunt
ab aq;la dardanū venatore ad pou
la a qb⁹ ad illiatōs et innaturales
trāsiret āplex⁹. Elegant vtiq; cū et
leuitas ferti possit ab alite. et vo
luptas sobrietatē ignara/cuiusq; libidini
prostitui nō erubescit. Dux
theban⁹ visa nuditate illi⁹ quā isil
ius semp coluerat cū ob errore pe
dē sui reuocaret affect⁹ / sub huma
no sensu se in bestiā stupuit trāffoe
matū. ceterisq; cōformis cū domes
tos canes voce et vultu nitereb̄ abi
gere. vicio p̄ue cōsuetudinis tōus
substācie sue dispēdio/eozdē moris
b⁹ patuit. Et forte de am venatori
b⁹ p̄serunt. qd̄ molliac hac vel ma
licia deos suos noluerunt ifamare
Apri tētib⁹ extintū adonitē deflet
ven⁹. habet semp cū renatione vel
robusta cōmerciū. Dū maro cōta
ginis alte iocaretur hospiciū. amā
ciūvota cēliare nesciuit nisi eiō ab
optunitate venādi dilapsu comitū
siluaz latebra reseraret. Sic forte
qd̄ studiū h̄ a ḡsciēcia turpitudinis
odit luce sicut etōtra legittimi amo
ris gaudia solepnes gluesue p̄serunt
tedas. Quē m̄ tabis virorū illustri
um. qui huic voluptati v̄hemēter
inheserit. fixerit eripēdem cētuā li
ret aut herimanti placarit nemora

17

victor alades nō voluptati sue. sed
publice p̄spexit utilitati Aprū cali-
donie vestitorē strauerit melcager.
nō multis aīmū voluptate. sed hos-
te priam libeāuit **F**udenter autem ro-
manū generis ceterū corpora nō va-
re voluptatē solaciū. s̄z sibi & sociis
q̄siuit suffragiū vite. opa singulorū
ex euētu & p̄posito colorat̄ **H**ec q̄p
pe decora est. si honesta cā p̄cesserit.
Quis tñ hoīz canūq; 2struxit ex
eratū. vt nō cā sua q̄ aliena v̄tute
cū bestiis dimicaret **T**ediu infelicitē
bestiolā lepusculū timidū tāto for-
tasse p̄dab; ē apparatu **H**i v̄o clari-
ore p̄du teruo forte/vel apro/venā-
tiū labor effulserit. sit plaus⁹ itole-
tabil exultat̄ venatores caput p̄de
A solepnia q̄dā spolia triūphātib⁹
p̄fētūkīgē capadocū captū credas
sic cornuantes **A** tybianos videas
victorie glāz dedāre **I**ll̄ mestū id
sit seia capta silēau. vel si forte p̄du
nobilioz arāuenietū pos⁹ fraude
q̄ virib⁹ p̄sternat̄ **H**i capol⁹ vel le-
p⁹ ceaderit triūphi glāz reputat̄ idig-
n⁹ **P**retēa ab octauo ḡdu capoz
v̄z ad gemios tybianū & cornianū
exultatio 2q̄scit nisi lup⁹ aut hos-
tis ī manior leo forte. vel tigris aut
p̄d⁹ ī p̄dā venēt̄ q̄ q̄dē mātū deo
ap̄iaate rata glāz est. cū tñ totiānū
plixitas varijs venātiū studijs oc-
cupet **A**lbanī q̄dē ī asia canes h̄nt
leonib⁹ fortiorē. eos v̄tute canū.
& sue gētē artificio q̄si ī belles bestio-
las populāt̄ **C**anib⁹ q̄dē ill̄ nulla
fecar fortior nulla aīosior est **H**os
hercules ter gemio gerioē victo/ab
yitalia traicat ī asiam. eis v̄tute q̄

leōes sterneat̄. q̄si hereditariā dñe
liquēs **V**Ad h̄ carnificiū eo z/arte
exigit. & arte quidē facit. sūm̄ habet
opifīcē chirionātīca volāti cultello
nūc pugione stricto. nūc hebetata
matera/micaber. si te casu cōtgerit
solepm̄is coēū iteresse **C**aue tñ ne
in arte loquēdi v̄bo quouis offen-
dis. qz aut vapulabis. aut 2dēpna
beris inscientie bonoz oīm. si coēū
figmēta nō noueris. hec sūt tēpib⁹
nūs. liberalia nobilioz studia. h̄ se
p̄ma elemēta v̄tutis **H**ec via feli-
ces ad b̄titudinis cumulū 2p̄dioso
etamite p̄duat̄. quo maiores nū nō
nisi laboriose v̄tutē gradib⁹/ducē-
rāt ascēdēdū **E**muliaōs & ligures
galli dentēt. dīcētes eos testamēta
2fīcē/viciā zuocare/armorū iplo-
rate p̄sidia. si finib⁹ coēz testudo im-
mineat quā oportet oppugnari. qđ
ex eo 2ponit̄/q̄ eos nūq̄ cuiuscūq;
certamis cas⁹ iuēnit ipatos. **N**ā
v̄o quō ludibriū notas effugiūt/ā
maiorei tumultu & egriōi sollicitudi-
ne. & aplioei sūptu solepne bellū ex-
dit bestiis iduēdū **E**astū mītī p̄
sequunt̄/ā qb⁹ huānū gen⁹ iustas
earū exigētē malicia exerceat ī mu-
cias **L**up⁹/vulpes/v̄z⁹ & q̄uāq; fe-
ra noctētōē ē. ī aliaz q̄scit octosul
& solita exerceat maliciā ī venatorz fa-
cie nō vereat̄ **F**erē hanibal occidisse
romanū q̄ mādato c̄ singlāt̄ certa-
mīc p̄usseat elephātū. dīcēs eū in-
dignū vita/q̄ cogi potuerat cū bestia
dimicare/līcet veris sit eū ex iūdīa
noluisse captiū iauditi tūphī glāz
illustri. & ifamari bestias/quarū
virtute gentib⁹ terrorē incusserat.

⁸ **Q**uomodo ergo digna est vita. quis nichil aliud novit in vita. nisi vanitas studio servire i bestias. **Q**uos vobis spes illa venatiois oblectat. ut aures aubus insequuntur. si tamen huius genere auxiliis venationi censes adnectendu. mitiori quidem vexat insaniam. sed non ipsa levitate. venatoria tam terrestris quam aerea. tanto solidiora quanto fructuosi orum est. auctore auxiliis sue ab antiquis hystoies vixem pferunt. qui primus exasa troia armatas aues attulit grecie quod suauis quodam et genitam a mutatione videtur. i cognati generis exicium animauit. **I**sti quidem magno se tuentur iudice. et quod more hominum multorum videt et verbis. quod aures aubus insequuntur. **A**udi quod tu attollit vixem datus cuius prudenter nullus potuit isidius supplacari. cuius sediculas nemo hostium indepnis evasit. cuius denique meritis milicia vltorium promovit grecorum gloriam quam nulle ratione armata multitudine. **N**ed enim ipse huius exercitij circem laudat auctorem. que carnis et potius huianas metes dicit imutasse. et opus arte verborum. **A**men gratia allicit metes hominum. et sue voluntati conformes in ususquislibet transformati. **G**reas itaque propinata sunt suspecte venena voluptatis. sed ea cum prudenter gustasset ytarus noluit bibere. ne sub domina meretrice turpis. **A**et ex eis viuere cogere. **V**erum quod sapiencia. etenim omnium novit usum. prudenter viri circumspicit finitis laboribus et erroribus. cum enim pudica penelope. **A**f fecit thelemachi non agnoscere tentem. quoniam dapna sociorum quos tanti exiliis dispediunt tulerat grecie apes.

Nec Ammictida fuerat fides tanquam soli in tanta foilia. nec viginti annorum curricula memoria domini quoniam resultaret. abstulerunt. nisi de laude eius canibus venatorum gratia viterius resultaret. noui tamquam studij thelemacii suum. vivere precepit expertus illis solis dices allata esse noue voluptatis solacia. quod amissis pentibus troiani belli dampna sentiret. **H**uius et artis instructuosa esse conicio. quia ab unico filio tantum vir studuit sequestre. **N**am vel ex eo mecum conicias. quod de teriore sexus in auium venatioem potior est. **I**n quo poteras naturam arguere nisi nossemus. quod deteriora semper priora sunt ad rapinam. **N**anum etenim est. et admodum laboriosa rapina. et quod dampna super tuum numerum successuum utilitate praesertim placet plurimi venatione exerceantur. ut sub eo per textu super faciat potior. dominari. septem in mensa aliena. in latitudine vitrum dum silua. saltus lacusque circum eunt. iduti panis viliozib. frugib. et ceteri abus. dum sortes et saurolos quos materat ieuniorum ieditur et tormenta nuditatis affligunt. quodque labor immoderatus exhaustus voluptatis aut potius vacante ymaginem praesertim. **E**cce quod pmi captiuntur athe ne. quod interdum venatiois editum cesse erunt esse soluedum. et arte vtriusque venatiois cum exercitio publice admittentur. **F**eret vates mantuanus interrogasse marcellum cum de populatioi auum vehementem opum daret. an autem mallet in stria in capturam auum. an muscam for mari in exterminationem muscarum. **C**um vero questionem ad auum lum retulisset augustum aperto eius

29

pelegit ut fieret musca. q̄ an capoli
muscas abigeret. Tāuitate a peste ī
sanabili liberaret Optio qđe imple
ta est. vñ liquet p̄uare voluptati cu
iūsuis p̄fereā ēē multoz utilitate.
In semiūrī chironis antro si grec
p̄ oia credie est iſtitut⁹ Achilles li
te modos & cythare. & inde traduct⁹
ad silvas. in stage ferat⁹ & cedib⁹
& fido virtui ossuēs. reuerētia na
ture timore q̄ mortis abiecit Quid
qd bacchus eūdē habuit nutritorē
Nempe q̄ hijs studijs aut desidijs
iſtitut⁹ semifeti s̄t. & abiccta p̄cōre
huānitatis p̄ te/ ratione mor⁹/pdi
gys & formātur a bonitate siquidē
ad lasciuia - a lasciuia ad volunta
te/ & ā īduenit ad flagitia & quis
illicta p̄trahūtur Nueūk oia p̄
labores. fomes hylaritatem gratioz
est si duā p̄cessit/ reficiuntur audi⁹
q̄ exinanita fuerat plurimū Ven
tores oēs adhuc iſstitutionē redolēt
centaurozū Haro iuenit quisq̄ eo
tū modest⁹ aut grauis. raro ztnēs
& vt credo sobrius nūḡ. donu q̄ ppe
chironis habuerūt. vnde hoc disce
tent Caueri nāq̄ iubetur q̄mnia
centauroz/ q̄ qb⁹ sine aīatice neō
revertit. **T**ix si hystoij⁹ quac su
is poete de colorane figmētis fides
subtrahit. illi vtiq̄ credi ne esse ē. q̄
ex eo q̄ scripta ē dīgito dei irrefra
gabilē apud om̄s gētes sortita est
autoritatē **P**rim⁹ igīk ponit nem
roth robust⁹ venator ztra dñm. eū
teprobū fuisse nō abigis quē oīum
dotoz turba & dempnat **T**raditur
hic etupisse in tantā elatiois veroz
dīg. vt nō vereēk iura temerare na

tute tū cōsortes condicōnis & gene
ris. quos ingenuos illa creauecat.
hic adiceret seruituti. **T**ycannūdis
ergo faslugū in ztumelia creatoris
a venatore incipiēt. aliū nō iuenit
auctorē. q̄ eū qui in cēde ferat⁹. &
volutabzo sanguis dñi cōceptum
didiasset **C**epit enim potēs esse in
terra **H**ic nāq̄ scriptū est eo q̄ nō
exp̄cūent ut acciperet a dñō potē
tatem. **P**incipiū regni ei⁹ babilō.
dilatatusq̄ est i terra semina ar⁹; ubi
tū tota terra vni⁹ eſſ labij. & cōvē
q̄ sermonū in celū ereta est tūris
babel/ habens lateres p̄ lapidibus
bitumē p̄ cemēto. nō habēs in fun
dāmēto petrā. cui⁹ singulari solidi
tate strūta. oīs edificatio in dñō cō
ualescit **A**t iproba tementas ab v
nitate p̄asa/ linguaꝝ sua idit vnta
tem. & prima confusionem meruit
que in se q̄ in dñō maluit gloriari
Exiuit ab h̄ prouerbū quasi nem
roth robustus venator coram dñō
forte quia tante elationis in se exti
tit. vt nec recentis pena diluuij pos
set iſtrui. quin in oculis dñi super
biret. & obsequiū quod ab homine
dñō debebatur sibi contumaciter v
surpaēt cum constet q̄ confusionem
linguarum/diluuium antecessit **B**a
bilon quidem/ calice aureo/ vniue
sam carnem mebriauit. & adue
sus iherusalem que sursum est/cas
tra constituit. proculdubio peritura/
quibus quisquis miliciam prestat
perpetua sanctorum maledictione
dmpnatur **E**sau quoq̄ venationē
exercuit. et benedictione paterna
meruit defraudari **I**n silvis collegit

esuriem. Ut imoderato estu lenticiu
la coaupiscens/ prerogativa primo
genitorū exiguo preceo et vili dis
traheret. et iugū seruitutis heredita
tie trāmisit in posteros/ ut dictioni
nūbris qui domi degebant colla sup
ponēt. **F**ruitatib⁹ pilis/ horebat
man⁹ nec enī lenis ē potēat actu:
silvestris moxib⁹. cultū q̄ vestis pao
se do. ni reliq̄at/ qui assiduovenatus/
virtutis abiecerat idumētū. frater
num sanguinē sitiebat/ et se ab eo
quē sibi diuina ḡtia de paterna h̄i
dictione prelatū nouerat/ placatus
aut̄ innumeribus nō est verit⁹ adora
ti. **V**enatiois aerie auctorē iacti
tant fuisse machabeum. qui maio
nib⁹ occupat⁹/ hui⁹ voluptate vt cre
ditur vitā duxit exortē. **E**gregie siq̄
de bella gessit. fūb⁹ restituit liberta
te. leges erexit. ceteras inouauit.
mūdavit scā. tēpli faciē unde sibi cre
debat pueisse victoriā/coronis au
teis deorauit. nulloz illi⁹ et i ac⁹
surrepit. partē q; tulit sibi natā vo
luptas. Postremo p̄ salute sūm⁹ fus⁹
in acie germanos lētīm⁹ belli reliqt
hēdes. **A**b etate p̄ma cui rōnis
legē natura p̄scip̄seāt/isp̄ce p̄ciar
chac. dāta le ge/transi ad duces. p̄
cede ad iudices. ad reges p̄gredere.
p̄curie serē p̄phetaz. fidelis p̄pli of
ficia et studia persecutare. quos in se
rie veteris testamenti legis exercu
isse venaticā; nempe ydumeos et
ysmahelitas/ et gentes q̄ dñm nes
ciebant. ubi sunt inq̄t p̄phā/ aut si
mōuis dū tamē in spū no tarus p̄
phete/ qui in aubus celi ludūt? ac
si tacita subiectiōne pronūciet. eos

quo z vita iocu⁹ est/ suis euāniſſe
cū aub⁹/ eosq; subiecta p̄nūtatio
ne ad iferos descedisse cōmemorat
Interroga patres tuos et anuntia
bunt tibi maiores tuos et dicent se
nūq̄ sanctū legisse venatore. **Q**d
si noi venatorū de p̄pheticā p̄missio
ne blanditis. qua se venatores mis
serū dñs pollicetur/ qui de vmbro
sis et excelsis venentur erroneos/
bestialū vitā noueris increpari/ non
cōmentari venantū vanitate. **F**ec
te placidus vel eustachius mart̄i q̄
dem insignis/ quē de pia/ non tame
canonica scriptura venatē assertis a
dño visitatū/ nūmis demulcent. nisi
forte p̄secutorū ec̄ie rabie laudas/
eo q̄ inde ad apostolatū vocat⁹ est
paulus. et int̄ alios fact⁹ e ḡregius
euangeliū p̄dicator. **N**ed fūnē
viri illustres alexandri forte/ vel ce
sares venatui dediti. nūq̄ philozophi
aut aliqui sapiētes in populo;
Fūq̄ socrates/ plato/ aristotiles/ se
neca/ soranus/ aut qui toti⁹ non vi
bis sed oebis euacuauit miracula/
om̄ in se anūcationē sapiētia et v
tute cōuertens/ archita tarentinus
vt redamus ad nostros/ qui et ve
nitate doctrine/ et virtutis exemplo/
et fidei auctoritate p̄cellūt quos
ieronimos/ augustinos/ laurentios
vincentios/ quos deniq; de toto ce
tu patrum/ rexationis huius agita
uit insania. **N**ostrorum quoq; tem
porum luctuosis instruimur exem
plis ab hmōi inq̄ctudine tempera
te/ cū proteres nostros inter venan
dum vecis varijsq; miraculis indig
natio divina percuaserit. bestialeq;

Sepe inuenierunt/exitum vite/qui dū
licuit bestialiter vixerant Regibus
quoq; iphis/manus domini non pe-
perat. et in maliciam eorum condig-
nā et gloriosam exercuit vindictam
Non equidem eoz nomina. vel ex-
empla ex inopia retinentur/nisi ex ea
forte quam parit copia. sed ne men-
tes lugentū adhuc imoderato dolo-
re saudatas recentiū restitutiōe vul-
nerū grauius viceremus. Domestī-
ca nam sūt exempla q; plurima In-
tātam vero quidam hui⁹ vanitatis
instinctu erupe vesaniam. ut hostes
nature fierent/conditionis sue īme-
moēs. diuini iudicij contemptōes.
dū in vindictam ferarū ymaginem
dei exquisitis supplicijs subiugaret
Nec veriti sūt hominē pro bestiola
perdere. quē vnigenitus dei redemut
sanguine suo. Que fere nature sunt
et de iure occupatiū sūt. sibi audet
humana temeritas inspicie domi-
no vendicare. et idem iuris in omni-
b⁹ vbiū p̄ sint statuit. ac si claustrī
sui ī degine vniūsa cīpisset Quod
q; maḡ mirere/pedicas parare cui-
bus laqueos texere/allicere modis
vel fistula. aut quibuscunq; insidijs
supplātare. ex edito sepe fit criminis/
et vel p̄scriptiōe bonor⁹ multatur
vel mēbroz punitur salutib⁹ dispen-
dio.volutes celi et pisces maris co-
munes esse audieras. s; hee fisca sūt
quas venatica exigit v'biung; vo-
lāt Manū contine istaz abstine ne
et tu in pena lese maiestate venanti
b⁹ cedas in p̄cdā. A noualib⁹ suis
orētur agriculte dū fere habeant va-
gādi libertate. illig ut pascua auge-

antur. p̄dia subtrahūtur agricultis.
sacralia īsituio colonis. cū pascu-
a armentarijs et gregarijs alueari
et a floralibus excluduntur. ipsijs
quoq; apibus vix naturali libertate
uti permisum est. deus bone quod
oestrū. et ceteras pestes que non fe-
ras. sed delicias potētum exagitāt
toto potentatu suo non possunt abi-
gere. cum et culex in vltionem homi-
nis armatus. acrimonie sue acule-
os in feras recte exerceat Dic si hic
fueris ī ānos rogeris sata redime-
re vel amittere elige vtrū mavis de
equissimo iure quintū/terū/vel salu-
tis v̄robīq; dispēndiū īminet Di-
venator⁹ quispiā pertranseat finē-
tuos. et que domu habes īcūtāter
et reuerenter expone. quodq; demī
non est et habet vicinus ī us illi-
us eme. ne ex editi licentia. tua au-
ferat vel īmuito et de irreverentia. et
contemptu rogaris īcenturia. ave-
foro p̄sidie. vel p̄cōsulis. aut for-
tasse ī consilio. lese maiestatis redi-
dere rationem Protenditur et ē p̄
trīmoniū fisca. dum de alieno quacū
q; ratione familia sumptum facit.

Venū ne venatica. et alias curia
liū nugas non tā iudicio q; odio si-
lus p̄seq; videatur; et īdifferētib⁹
conūmetādā facile libēs q; cōsentio.
nisi qz īmoderato voluptatis īarsu
virile aim cōcutit et fūdamentū sub-
vertit racionis. Non tū ob hoc erit
užq; culpabil⁹ cū et vīnū qd; iebri-
at subūsiois culpā retrāqat ī bibētē
et senex sepe nō tā etatē q; suo vīcio
sensu p̄ferat puerilē Pōt igit̄ vena-
tica ēē vtil⁹ et hoēsta. s; ex loco. tpe.

modo persona et causa Persona namque
venustat studiū. dū suo iisuit offici
o. et nō p̄cipit alienū. nec ē q̄ que
q̄ magis deceat q̄ qd̄ officio cuiusq;
magis accōmodū est. Preclare siq̄dē
a t eth̄ singula z̄ personā de rō
describēs. Ad unūquēq; decet maxi
me qd̄ est cuiusq; maxime. Quid ḡ
michi et tibi cū venatoris p̄fessiōe.
sua nāq; neglecta turpissimū ē quē
qz studiosiā i alieno v̄sat. Quid ci
cū p̄uato. A rusticano fortasse studi
o/q publice autoritatē i signib⁹ ful
get. duce seq̄e plūs. doctoz seminet
disciplinā. uider̄ exērat delinquē
tes. studiosos emunēt idulgētia po
testate. p̄uati minorib⁹ occupēt. ho
nestiorib⁹ ī genui. viliorib⁹ scutulis
q̄ditio māpēt. Nā qd̄ turpe boīs
seio ticioq;. decebit crispinū. Vic v
tiḡ tibi multa sint eiusdē corporis
mēbra. nō oīa cīde actui seruit. s̄
sua sūt officia singulorū. Qui ergo
tuū venate i nō cedis cur illiā v̄sur
pas officiū. Nonc reputab idig⁹.
si ad regnū v̄l̄ potissimū venator aspi
ret. Equidē indigniā ē. si ab alteru
tro fastigio. ad venator carnificiū
vel sordes plabarū. Innat̄ etenī a
mor boni sp̄ q̄rit ascensū. ecōtra fo
mes vicij sponte sua vergit ad casū
Causa qz actū poterit detrahe.
si aut nēcitate subsistat. aut vigeat
utilitate. aut honestate splēdescat.
cū ex affectu mētis tota valcat sub
stācia oper̄ colorean. Affectus etenī
tuis ut ait sapiēs open tuo nomē
imponit. Inculpabiliter ex sancti pa
tris mādato venatum profectus est
esau. ut patris faciat̄ c̄suriem. A

promissā benedictionē impensi me
rito obsequij obtineret. Di enī sine
culpa exerceri nō poss̄. ne quoq; tan
tus patriarcha ad opus illiā miss
set filiū. quē gratia bñdictiōis in ea
put gētū substituere disponebat. Dz
forte mora traxit ad se periculū. qz
diuti⁹ licito. in ope tamē licito ex p
ua q̄suctudine et imodērato amore
morabatur. nulla v̄satur i culpa q
v̄gēte sumulo necessitatē nō repro
bati studiū exercatio vitā cogitūt ex
hibere. Qui oīiā inertia vitā. qz ge
rendis negotiis disponūt mēbra.
dū laboreib⁹ assueſtūt. qui viciosa
corpis molē fugiūt seruata i oib⁹
dignitate p̄sonē. iuste reprehensiois
nō paciūtūt aculeos. Op̄ etenī nō
ex se sed ex causa fit crīmē. nec aliq
virtutis ostētatione clarescit cui vo
luptas originē prebet. Nouera si
quidē virtutē est. nō illā dico quam
parit par. paciētia. beignitas. lōga
nimitas. gaudiū in spū scō. s̄ que
amica epulis. potatiōib⁹. gumijs.
modulatiōib⁹. et ludis. cultib⁹ ope
rosiā exq̄site. stupris et varijs imū
ditij. aios exq̄ uiores effemiat.
A quodā nature ludibrio molliores
et corruptiores facit esse viros q̄ fe
minas. Tps quoq; p̄enādi culpa ex
tenuat actū ve amendat. Dit aut̄ s̄
tps vt i loz̄ q̄ plurib⁹ iuenit ex eo
oportūtis gerēdoz. sit q̄ int̄ pesti
uo venatio. v̄l̄ ex religiōis cultu. v̄l̄
ex natura terū. v̄l̄ ex debito officiij.
qd̄ v̄l̄ p̄termitti. v̄l̄ alijs occupati
oib⁹ postpōi nō debz. Dz de h̄iē hac
ten⁹. qz nō venaticā tradere. s̄ de cu
taliū nūḡe nugari. p̄positū est.

Contra quocumque ratio habet tu ē sc̄z ut
in suo. vel cō. vel publico licita exer-
catur venatio. dū tñ cōsortib⁹ non
irrogetur iniuria. et t̄cūs celebri-
tate sui. aut reuerētia ab hys iqueta-
tionib⁹ nō eximatur. **Q**ui enī in a-
liena temeraria usurpatione ieruit
laq̄is iuris tenetur ad penā. Is vero
mod⁹ laudabilis est cū moderatōe
adhibita prudenter. et si fieri potest
utiliter exercetur. vt mandato comi-
ti acquiescas. **H**ec quid nimis. nā et
insani sapiens nomen feret. equis
iniqui; ultra q̄ satis est virtutem
si petit ipsam. **N**ihil aut̄ turpi⁹ est
q̄ in usum cōuentū ora laxare dū
non discendi p̄posito vchemētus i
sistis arti quā ne scias. ut si lingua
quā non noris facetus attempts.
Nūt vero p̄sona qui nō mō ab h̄.
h̄ ab alijs quibusdā vt pote leui xi-
bus. et voluptuosis studijs et imppe-
tuū submouēt. vt q̄ in sacris oedini
b⁹ gloriuti. et q̄ gerū amplissimos
magistratus. **Q**uod enī in alijs fu-
turum erat leuioris culpe. hoc in is-
tis sepe fit criminis. **E**t quidē semper
maiora sunt que celebratos cōtra-
fuerescindunt; q̄ que impedunt atra-
hendos. **P**orro de virtute et verita-
te canonū. venatica dicentilis suis
nō modo claudit ascensū; h̄ sumi eai
am sacerdotij gradum adimit iam
adeptū. **P**redare illud ut multa fer-
tur dixisse temistodes. **M**agistrat⁹
a ludis et q̄buscūq̄ leuirib⁹ ēē arce-
dos; ne res publica ludere videat.
defectūq̄ sui relicta gravitate p̄nici-
et. **D**i tamen maiorib⁹ qđ q̄d razz
est eos exortūpātū cōfigerit. in anis

adolescentic ex disp̄satiōe etosq; p
mutūq; aliqd̄ s̄bstrahere gravitati. et
in se de cōmetioe esse qđ maturitatē
p̄cessu reipublice vltitati p̄p̄sent.
Hec ille. Et vtinā audirek a n̄is
vt saltē i p̄uctioei etate/ nūḡ suis
reipublice seria an̄ferret. **T**ūc ets
n̄ totū reipublice corp⁹ roboris sui
integritate v̄geb̄t; tūc optime p̄po-
sitio specie venustab⁹ et elegante
pulchritudinis decorē induet. si sin-
gula q̄q̄ locū teneat sortita de cōtere
si fuerit officiōeū nō cōfusio h̄ distri-
butio. **H**oc ita si optimam viuen-
di ducē naturā seqm⁹. **N**ed nūc qđ
meditorū est p̄mittū fabr;. medici
fabrilia tractat. et officiū p̄sideri a
venatorib⁹ et huiliorib⁹ officijs. a
cā maleficij mutuat. et p̄uator
temeritas à discipline ignorātia se-
oudre publicis officijs inuscat.

Ca⁹v De alca et vsu et abusu illi⁹

Sed ecce dum venatorū tu-
mul⁹ egredī. alic et si tā
turniores p̄strepūt nuge.
Tūcū siqđē p̄ubliū ē. **Q**ui leporis
agitat verba p̄sumit. At si alioe di-
ligenti⁹ intue cōsumūt. **V**itā q̄ i
septijs et factiōib⁹ aut̄ flagitijs to-
ta versat. **N**ōne tibi videat alcator
septi⁹ q̄ thessaratuū nō tā viuit q̄ pe-
rit ex grā. et oēz iactū sortē sue p̄su-
lē facit? **E**st ne ars ac cōmoda rōni.
tui⁹ q̄to q̄sq̄ studētioe. tāto eīc ex
studiosioe? **A**ttal⁹ osiatic⁹ si gētiliū
hystorij creditur. hanc ludēdi lasci-
uiā dū iuenisse ab exercitio nume-
rū paululu deflexa materia. **C**ū eiā
tiq̄ores exēciū dūtaxat a p̄p̄bat.
qđ ad iusligatioe? verū disciplina?

liberal es p̄ficeret. vñ recte viuēdi in
strueret usum. hic subtili qđem licet
instructuosa iuētione veteri exercitij
duricā / nō tēperauit s̄ emolluit.
multe adhuc in pristina manētib⁹
guitate A manib⁹ nāq; grecor⁹ aba
cis nōdū exadit. aut ratio calculā
di. aut lud⁹ in quo plene viasse est
ad denūtiatiū calculū in campis ad
uersarij cōstituisse pfectam A mori
mā armoniā Cū vero in eisdem. ar
monica. aristotelica. vel geometri
ca triū terminorū medicatate exul
tat semiplena victoria est. Queuis
aliam. et si cōtingant alia triumphi
glām. aut ludētis felicitatē. aut ar
tis pitia ptestatur. Iocūdū quidē /
fructuorū est numeror⁹ nosse certa
mina. qui dēp̄ationi iueniātur ob
noxij. et qua rōne in castigant. alijs
tutiores oīm periculor⁹ ignari. nisi
forte circumeti ab hostib⁹ captiuēt

THui⁹ voluptate certamis cho
lomeū. alexādrū. cesare. cathone.
ipsū quoq; sānū ḡuioes opas legi
m⁹ temp̄asse. quo cīā inter ludēdū
id ageret vnde essent philosophicē
negocijs aptiores. Alea vero exa
so regno asie inter manubias cuer
se vrbis nō sub una tantū specie mi
guit ad grecos Hinc thessara. calcu
lus. tabula vrio. vel dardana pug
na. tricol⁹ senio. monarch⁹ oēbrio
li. talioch⁹. vulpes. q̄r̄ arte utli⁹
ē dediscere q̄d docē. Quis enī nō eru
bescat. si sorte sic grāz / nō vtuti de
beat. s̄ taxill⁹. q̄s frētilli cautela su
c prudētie nō doleat anteferti. Nō
ne sat⁹ imp̄bata ē cuius art⁹ exer
citatio; qua quāto quis doctor. tā

to nequior⁹ aleator qđe oīs hic est

A mendaciorū siqdēm / periutorū
mater est alca. et ex alieni ḡcipis
centia sua prodigit. A nullam ha
bēs patrimonij reuictiam cū illud
effuderat; sensim in furtā dilabitur
A rapinas Illā vero nōnulli p̄ferunt
in qua vlxes lusisse legi⁹ eo q̄ in
genij aliquen⁹ multa meditatione
excitare videatur acutē. Dz ex eo
muchi vide& p̄ditior. cū nichil ifelici
us sit q̄y in eo in quo mīmū p̄ficias
plurimū laborare Est enī iutilis in
portunitas de p̄cātē qua iutilia acq
uitur. A querēdi inanis est diligēti
a; cū iuēnisse nō p̄derit Possū
tq; mot⁹ animi. A mēt⁹ agitatio
que ibi frustra distrahitur: reb⁹ pal
chriorib⁹ A meliorib⁹ accōmodari.
Aleā vñ a regione morū illi⁹ auto
ritas p̄res⁹ exterminat. q̄ vniūsū
oēbē docēs in filio cā denūtiat oīb⁹
fugiētā Ab ea siqdēm armatur ad
lites hoīes. incurrit imītias. i
miserā et si nō miserabilē inadūt e
gestatem. Di denunciationis que
ris auctorem. illum agnoscē. qui nō
sibi. sed toti genitum se credidit or
bi. Est tamen cū in aliqua specie
sui licenter adnūtitur honesta. si
ab⁹ vicio. curātim grauiū pondus
alleuiet. et sine vtute dispēdio iocū
dā interpolationē afferat gaudi⁹.
Oīs vñ licētia modeātiois suffragi
o qualeſeit. A solide vtute v̄su ab i
tēpātia de fortur. Toi⁹ vñ licētē
modeātrix ē loci. tēpis. mōi. p̄sonē.
et cīē p̄missa inspetio. q̄ oīm nego
cioz facē de cora venustate q̄ndat.
ā turpitudinis qđe p̄nat obprobrio

Es ergo i singulis plurimū habē
dīcātō psonaz cū natura. cōditio.
fortuna suis singule hōicē induat
psonis. ex q̄bus quid se debeat. enē
vniuersitatis colligere. **D**eoz siq
dem aliū de nō puenit. **C**hilon la
cedemonius iūgēde societatis cau
sa nūs chorūnchum. duces et senio
res p̄pli lūntes uniuēnit in alea. **I**n
fecto itaq; ne gō reuers⁹ ē dīcēto se
nolle gliām spārthanzū quoz v
tus ḡstato bishancō clarescebat hac
maulare infamia. vt dīcētentur cū
aleatorib⁹ contraxisse soa etate. **R**e
gi quoq; demetrio in opp̄ obzium
puerilis leuitatis tali aurei a rege
partiz⁹ dati sūt. **P**o siq̄ dem nūne
te exhonoraða visa est adolescentia
senilis. et q̄ i maiestate regni leua
comittēre munime verebatur. **N**unc
vero nobiliū in eo sapiēcia de dāca
tur. si venatiā nouerint. si in alea
fuerint dampnabili⁹ instituti. si na
ture robur effeminate vois articul
stegerint. si modis. et musicis instru
mētis. **V**tutis imemores. obliuiscā
tur q̄ natī sūt. **V**erū hec pñies a
patētib⁹ manat ad filios. **Q**uid ei
faciat fili⁹. nūsi qđ p̄cē viderit faci
ente? **H**i dāpnosa senem iuuat ale
a ludit et heres bullatus. **P**aruoq;
eadē mouet arma frettlo. fuerat q̄
dem tenerior etas a libidinib⁹ et vo
luptate patēte vicioz⁹. arcenda ppc
suis. **A**nc quid licenā⁹ illis p̄senti
b⁹ a maioreib⁹ fieret. diligēna⁹ p̄ca
nendū. quia vt idē ait satricus. for
tius. **A**cias nos corūpūt vicioz⁹
exempla domeslica magnis cū sube
unt anūmos auctorib⁹. **E**gregie qđe

eleazarus cū redimēde vite causa /
solici taretur cōmittēre in legē dñi
exēpli pīculū opposuit dīces. **Q**uis
ego sū eleazar⁹ nonaginta ānoz.
vt trāseam ad vitā alienigenātū
et iunenes religiosos seducam? **H**as
tuntur ergo maioreib⁹ heredes qui
de degeneres et qui virilem sexum
muliebri mollicie dehonestant
Cap̄lū sextū. **D**e musica et instru
mentis et modis et fructu eoz
Mon tū curialū nugis mu
sicā calūpnietur aliq̄s soci
atā. b̄cet se bñficio eius co
nentur nugatōnū pluamū zimenda
te. disciplina siq̄dem liberalis ē. et si
ue pictagoran. siue moyzen siue tu
bal. p̄cēm canentū in cytara. editi
onis siue laudat auctorē. ī genuū ha
bet ortū et virtutis siue potētia sp̄cā
tūq; varietate. et libi famulatib⁹ nu
meris vniūsa zpletatur oīm q̄ sunt
et q̄ dicūtūr. dissidētē. **A** dissona mul
titudinē proportionū suarū. 1. in eq̄li
quādā c̄q̄tā lege cōaliās. **H**ac et
enī celestia tēperatur. mūdāna siue
humana zgūtur. **H**ac instrumenta
mōres instruūt et īformāt ipi⁹ q̄ vo
tis articulate vel inarticulate s̄bam
nūro quādā nature op̄ficio mellit⁹
picturzīgmoz metroz⁹. coloib⁹
vestiūt et qđū cult⁹ venustate peroz
nat. **H**ac vt suffragio nūt zmēda
tiois nō egeat sci p̄cē multis lau
dū p̄conysexulerūt. **D**enī i cīz v
tute malignū spūs violētia cohibe
batur. et illi⁹ etiā in subdit⁹ sūt mi
nut musicē grā potestatem. **C**ū
enī spiritus domini mal⁹ saulem
iūuassisset. psallebat dāvid cythara

in manu sua donec spūs a regis in
festatione quiesceret. Ut vero nōdū
reueleret spūs q̄ latet in terra cōfīmū
est aīam cognati generis grā man
sue scere. H̄ oēm dediscere alienatio
nem, cū ei p̄prie p̄cent originis / &
nature melioris archano resultant
Eam ex ḡsonācijs musicę esse p̄po
sitō q̄ plurimum opnō vel sūia est.
Coc̄ etenī ph̄ie p̄ncip̄ plato est.
si tñ aristotelia acq̄uescunt. cū eā ex
sba diuidua / & idividua finiss̄, et
eadē/natūa plasmat̄ & diūsa. ipaz
nō posse p̄stare credidit. nisi limisitū
q̄vtr̄q̄ multifaria sc̄tiōe ab vniu
te p̄fluuerant. dissidentia emolijs.
epitrijs. H̄ e pogdois vniuet. lima
tis H̄ tomatis habita vōne. vt sub
exp̄ssione paucor̄z ei quātacūq; dis
tantia/repugnantia ḡcordia/gna
ti generis societate / doceat esse fini
tima. **U**nde archano quodā me
atu nature/secretis q; cūniculis viua
itatis sue vigore p̄ vniuersa discur
rit. & cuius nature substātieq; ḡfor
mis ratiōis/sens̄ vīte i singulū pro
diuine dispensatiōis decreto/effica
tiā modulatur. **O**mniib⁹ itaq; ali
menta dispensat. H̄ sui puritate vi
get in singulis. nisi molis corporee
grauitate prematur. aut trāquilli
tatem spūs/exterorū tumultū tur
ba concusat. **Q**ua irruente / qđ p̄t
ē salubrī. q̄ si ut ita dicā suis na
ture vocibus a exp̄ssione turbaz ad
seipsum anima reuocatur & Quid
deniq; nō spūi potest esse similius
voce. que cum hic formetur tam fa
cili q̄ iusibili & ineffabili transitu /
multorū circūquaq; replet auditū.

& vi sua corporz integrā penetrat
densitatē. et quasi tactu quodā mo
uet aīz. et p̄ arbitrio suo nūc deiat.
nūc extollit. **C**erte H̄ si nulla vōne
sit spūs. cam quoddam vehiculum
spūs esse/certissimū est. **E**t nūc qđe
huānū. nūc diuinū. nūc et phitonū
cū gerit. **C**um vero modis suis ele
gant̄ fuit coloata. venustate sui /
mentes eāā seniores capit. et qđā
inducte hilaritatis grā pellit tristici
am. et si qđ pulueris aut turbinis/
aut nebulatum cogitatiōibus ipis
inheterat potenter abstergit. **A**d
mores itaq; instrūdos / & aīosexul
tatiōe virtutis traiciendos in cultū
dñi. nōmodo concētum hoīm. s̄ et
instrumentor̄z modos cōsuerūt sanc
ti patres dño applicandos. cum tem
pli reuerētiā dilitatet. **E**t si mul
tantis eccl̄e tibi parua vīdetur au
toītas. vel triūphat̄ illa/p̄conia
musicę non tacebit. cuiq; seniores vi
dit. & tibi mōstrauit tonitru fili⁹ /
et voces eoz sicut cytharēdorū cy
tharizantiū in cytharis suis. **N**isi
illos nōdum audissi. regem audias
exultantem. qui te regni & exultati
onisue vult esse p̄cip̄em. **A**it enī.
sumite psalmū. H̄ date tymphanū
psalteāū iocādū cū cythara. **A**d qđ
inq̄us & vt laudetis dñm in tym
phano & choro i coedis & organo.
Hic est enim vīsus musicę aut so
lus aut precipuus. **F**rigius vero
modus/et cetera corruptionis leno
anīa/ sanc institutionis non habet
vīsum. sed prodūt maliciā abutētis
Doleat igīe & īge nīscit sp̄s lau
dabil discipline / se ab alicno vīao

P

deformati. et q̄ facies metetūas facia est ei. que viriles quoq; amicos accendere consueverat ad virtutē. Amatoria bimilioꝝ apud viros graues esse fuerat eritis. Nunc vero laudi dicitur. si videas grauiorēs / amatoria que ab ipsis dicuntur elegantiꝝ stultiania psonare. Ipsum quoq; cultum religionis inestat. q̄ ante conspectū dñi in ipsis penitentibus sanctuarī lascivientis vocis lucis quadam ostentatiōe sui mulieribꝫ modis notularū articulorūq; resuris. stupentes animulas emolliente nituntur. Cū p̄inētū. & succinetū. et deānētū. interā netū. & oxinentū. p̄molles modulationes audieris. sirenātū concitū credas esse nō hoīm. & de voā sualitate miraberis quibꝫ philomena vel psitachꝫ à si qđ sonorū ē. modos suos nequeūt te q̄re. Ea si qđ ē ascēdi deſcedi; faulitas. ea secō vlgemniatio notularꝫ. ea replica tio articulorū singulorūq; q̄solidatiō. sic acuta vel acutissimā ḡuibꝫ & sub ḡuibꝫ tpanē. vt auribꝫ sui iudicij se re subtrahat auctoritas. & anim⁹ quē tante suavitatis demulxit grā/ auditōrꝫ incita eximinate nō sufficiat. Cū hec qđ modū excesserit. lūborū prutigine q̄ deuotionē mētis poterit aīus exitate. Di vero moderationis formula limitatur: aim a curis redimūt/ extermināt te poraliū sollicitudinē. & quadam p̄ticā patiōe letiac. & q̄etis & anuca exultatioē/ in deū mētes huānas trātiunt. ad soi etate agelozū. Idz vñ hāc mode aīis formula tenes. Ex

ultabūt iqt labia mea cū cātauero tibi. Di q̄ ex habūdātia cordis ostiū laudē dñi module. Di spiritu psallis & mēte. si psal̄k deniq; sepi c̄ter. ecā cīcā articulate voce itelli gentia rectissimā modestie regulā tene. & nō tā voce q̄ mēte iubilo au res mulces al tissimū. & indignationē cīg prudēter vñtis. Qui at voluptatis aut vanitatis affect⁹ exp̄nit. q̄ vocis grām prostituit cōcupiscētūc suis. qui lenocinioꝫ dientulā musica m̄ facit. ignorat quidē cāticū dñi/ modis babilonijs festiu⁹ i terra aliena. Qui nescio quo pacto pl̄g ploce ant nisi quia n̄ timur in vetitū sem p̄ cupimusq; negati. Et aque furtive dulciores. & pauci absconditūc suauiorē est. Et qđ frigi⁹ mod⁹ de cēto philosphorꝫ ab aula grecæ iam p̄dē in iussi⁹ est exire & ceteri q̄ bus decessus sit in lasciuia & corrup tionē. An nō recolit aīonū mētes. & nutus indignationē suā totā i or pheū q̄ modis suis mares effemina uerat usq; ad p̄carū inuidiā effudis se. licet ille flexerit manes. duratēq; ditis mollicrit curidicēq; suā vocis gratia. & si infesta sorte incurrerit. Exinde hmoī hoīm quest⁹ plētūq; felicē exitū nō expectat & forte quia nō habet cuet⁹ sordida p̄da bonos. Que vō mētes emolliunt/ mōresq; sbuerunt a nrā etate vndiq; aſcēsūtur. licet ipa vlt̄a q̄ sat̄ ē viciſſu is habundet. Di quēq; eoꝫ q̄ vehe mētis hīo iſſtūt quē videris. si mētū. si pudicū. virtus fortibus nos trozū temporū ipsum q̄numerare memieris. qm̄quidē h̄cara aut̄ est

*L*Proinde quidē venerabilis vir circa
ter septingentaz monialū pater.
hac moasterijs suis p̄scripsit legē.
ut oīa eātū cantica toti⁹ mellīce p̄
nūciatiois exuat modos. et ut sola
psalmoz & laudū sint significatiuap
nūtiacōc ætē. Suspecta eqdē fuit
scō viro voluptati vgnata molliā
es. eo q̄ voluptas patens libidinū
est. Quid q̄ hec ipa cotidianorū
quiuioz maliciā acuit. ac si venena
niſi toxicāa ſint nocere nō poſſint.
Igni ſtipula addere/ oliū camino.
ſerpente itoxicare/nōne de mētia ē?
Licut reū via obtegātur. velo ver
borz/quoz eadē ſtūtia nulla
pfecto diſſerētia eſt. Que apud gre
cos coepulatiois noīe cēſenē vel co
potatiois. a nobis honestiori noīe
couiuia noīantur. Cetū ſiquidē co
uiuantū q̄ coepulatiū aut copotā
tiū venerabilior eſt. Cōuiua vero
nōne p̄ ſe ſatis iſanūt niſi carni
nibus excitatetur? Nōne iſtud argu
it dñs dicens. ve q̄ cōſurgit manē
ad ebrietatē ſectandā et potādū vñz
ad vespertā. ut vīno eſtuctis. cytha
ra et lyra et tympanū/ et tybia. et
vīnu in cōuiujs vēſtis. & opus dñi
non reſpiat̄/ et opera manū ciuit
non conſiderat̄. Quid q̄ rex babi
lonis non niſi in cōuiuo vidit ma
num ſcribentis in pariete manc. te
thel. phares. Quo regnū dinume
ratū appensū denūciatur et ſcissum.
Diuino ſiquidē iudicio principatu
iudicatur indign⁹ qui vasa dñi hu
mana/ videlicet corpora/ in vane vo
luptatis gaudia exponit / et ſponsi
thalamū/ maligni ſpūs imūdicijſ

operit. Cētū lumimib⁹ cīctū caput
arg⁹ habebat. q̄ oīa vni⁹ ſiſule va
luptate/ nō tā ſopita ſūt q̄ extincia
Tu q̄s es q̄ te circūſpectio ſe 2ſi
dis? **C**plm viij. de diſſilitudie au

Hugusto gusti & neronis
timpanizātē in cena. a quo
dam militū probroſe dictū
ē. Vide ore ut cythare dōrē digi
to ſepere? Cui⁹ ille verbi percuſſus
amāitudine. os manus et anumū
ab huiusmodi leuitate ſuſpendit.
habuitq; ſemper gratiā exprobra
ti. **D**ed longe ſeuis nero nō im
peratoz/ ſed hominū fediſſim⁹. qui
adeo ſcribitur captus amēnitate vo
ta. ut nō modo pomice abisq; noſen
tibus abſtinet. ſed eius gratia co
ſeruāde/ ſtequēti diſterio vomituq;
purgare. plūbeaq; carthella ſupi
no vētre mādato phisicoz ſepius &
diuiti⁹ ſuſtinet. Adeo vō delectabat
in cātu. ut nec theatro terremotu
gaſſo/ cū ſemel ceptat egredieſt/ a
teq; iſchoata finiet. nec quēq; egredi
co cātātē liatū erat. Vñ plēriq; of
fece tedium audiēdi; ſimulato ſuncre
clati ſūt. **M**ilites q̄q; niſi alio v
bapnūtātē nō appellabat. nec age
bat q̄cī ſerio iōtore qui phonac⁹
aſtaēt. q̄ eū ſuſ arterijs pē horta
reſt. Inſtrumentoz q̄z curiosiſiſi⁹ cāt.
ut eoz pīcia alijs inuidet/ adeo ut
publico testimoio ſe cythare dōrē pī
pe gaudet appellai. Vñ illd. cytha
reſt pīape nat⁹ nobil⁹ hic vlt̄a qđ
erit niſi ludi⁹. In tāta q̄q; mole ip
eīj oēm pos⁹ gruitatē. Phiam perſe
quens quaſi maiestatis imperij in
miā. & nobiliora ingenia vēnt⁹.

se consilijs subdidit hystriōnū. quo
tū ipse non erubuit turpitudinē ex
erere. **H**inc illud. Qd̄ nō dant pro
ceres dabit hystrio. Cum vero esset
omniū avarissim⁹ adeo ut nulli qd̄
cunq; officiū delegaret. qui p̄ se
queretur. nosti quid michi opus sit.
aut illud s̄biceret. q̄ oib⁹ p̄est. oib⁹
idiget. tñ hystrioib⁹. et nimis pe
cunias infinitas erogare nō graua
batur. singulos put auq; placuerat
ap̄lissime dignitatē noīe s̄borencabat
alios patricios. alios senatores di
cens. hos illustrum spectabiliumve
noībus illustrabat. **C**apitulū oc
tanū de hystriōibus et mimis et
pr̄stigia vōribus.

Hom vero oīq; adhuc pro
pte imitans. et si seditate
illi⁹ nō digne⁹ iūolui. cū
grām suā hystriōib⁹ et nimis multi
p̄stituat. et in exhibēda maliciā coz
cta quadā et q̄ceptibili magnificēci
a nō tā mirabiles q̄ miserabilcs fa
ciūt sūpe⁹. Illa tñ etas ut sic interū
dicā honestiores habuit hystriōes.
si tamē aliquomō honestū ē. qd̄ oī
hoīe libero cōprobab̄ idignū. Nec
tñ hystriōē assero turpiter i arte
sua v̄sari. et si idubitanter turpe sit
esse hystriōē. Et quidē hystriōes
erāt q̄ gesu v̄r̄pis. arteq; v̄bor̄.
et modulatione vocis. facias aut sic
tas hystriōas sub aspectu publico re
ferebāt. quos apud plautū iūenit
et menādrū. et q̄bus ars nū terēci⁹
inotesat. Porro comiās et tragias
abeūtib⁹ cū oīa leuitas occupans
vē. dientes eorū comedī videlicet
et tragedi extīminati sunt. et eos in

seruili cōditōe dūtaxat plenūq; te
peries. **Q**uis vō eorū usus extite
rit poeta docēs aperit. aut p̄odēsse
volūt. aut delectaē poete. aut simile
et iocunda et ydonea dicē vite. At
nīa etas p̄lopsa ad fabulas et quis
inanīa/nōmō aures. **A** cor p̄stituit
vanitati. s̄ oculor̄ et aurū volupta
te suā multet desidīā. luxurīā occen
dit. q̄uirēs vndiq; fōmetā viciozū
Fonne piger desidīā iſtruit. et sōp
nos p̄uocat iſtrumentor̄ suavitate.
a vocū modulū hylaritāte canētū.
aut fabul tñ grā. siue qd̄ turpi⁹ ē
ebrie tate v̄l̄ crapula. **A**cteni utiq;
elegantiorē docuit flaccus. **T**emē
ti tranāto tyberū sōpno q̄b⁹ est op⁹
alto. **A**it q̄z cōaconator. **D**ulcis est
sompn⁹ opanti siue parū siue mul
tū cōedit. Exercitatio siqdē parit et
alit q̄et grām. q̄ oīi cōtinuatione
et quodā iūrae sue marcore p̄mi
tur. **H**icq; in desiderijsē oīoīos⁹.
cū et oīositas iūnica est aīe. et de
domūlio ei⁹ oīa studia v̄tūt̄ elimi
net. **C**lamat ethic⁹. Cernis ut ig
namū v̄tūpant oīa v̄r̄p⁹. **A** capi
ant vīcū ni mouē anē aque. **Q**uod
inq; audi. disces. si eidē credidēs
Querit egist⁹ q̄re sit fact⁹ adulter
Causa ē in p̄mptu desidios⁹ erat.
Litteratissim⁹ ergo vīi cōsilū ē. ut
hostis te sp̄ iūeiat occupatū. quo
varijs septatiōibus ei⁹ occupationū
tuātū dīpeos tā felicit̄ q̄ prudēter
opponas. **V**itanda est inquit ethic⁹
improba rerū sīrenī desidia. **A**t eam
noīris pr̄orogant hystriōes. Ex
occupatis enim mentib⁹ subrepūt
tedia. seseq; non sustinerent. si non

alium voluntatis solatio mulcerentur. Admissa sunt ergo spectacula. Ut infinita tyrocinia vanitate quibusque oino ocam non punit perniciosius occupentur. Hoc etenim fuerat oculi quam turpiter occupari. Hic numeri salij vel saliares. balatores. Ut emilianii. gladiatores palestrite. gignardi. pugnatores. malefici quibus multi. Ut tota ioculatorum scena procedit. quem error adeo iuauit ut a pectoribz dominibus non arteantur. etiam illi qui obscenis pugnabz corporis oculis omnes eam ingerunt turpitudinem quam etiam bescat videre vel cinicu Quodque magis mirere. nec tunc eiiciuntur. qui tu multuantes inferi. crebro sonitu ac te sedare. Ut turpiter inclusu turpior pugnatur. Numquid tibi videtur sapientis qui oculos vel aures istis expadit? Quis tamen libenter non videat et rideat. cum pugnatoris loaco pugni ardeletur. et oculis quos malitia sua pugnaret videi facultas reparet? Joandum quidem est et ab honesto non recedit. virum probum quidem qui est modesta hylaritate mulcet. sed ignominiosu est grauitate huicmodi lascivium frequenter dissolui. Ab istis quoque spectaculis. et maxime ab obscenis. honesti viri arcendus est oculi. ne incontinencia eius mentis quoque impudiciam fateatur. Egredie sicutem sophodem pugnare collega pides arguens ait. Debet pugnare sophodem non modo manu. sed et oculos habere continentem. Autem inquit homo cui de regni maiestate multa licet oculos meos ne videant vanitate. sciens utique verum esse quod alii inge-

miscit. quod oculi mei deperdat est animam meam. Scriptum quod in singulis propositis aut deceat animam sapientis ad ueritatem. nec apologetis spectacula refutantur aut narrationes aut quecumque dum virtutis aut honestatis. aut utilitatis habeant instrumentum. Dacrum quidem communionis gratiam hysterionibus et nimis dum in malitia perseverant. ex auctoritate primi non abigunt esse predusam. Unde quid fautoribus eorum immineat colligis. si facientes et presentientes pari pena recolis esse plectendos. Qui donat iste hysterionibus quare donat? Hoc utique in illis fouet in quoque nequissimi sunt. Nequeque nequicam fouet. est ne boni? Cum vero oī istorum sit odibilis. illos tamen qui minus nocet malitia tolerabilior est. **P**Capitulum. ix. Unde datur pugnium et quis facit auctorem eius? **E**st atque notitia pugnij artesque magicas et varias species mathematicae et proba- te/experimentum. iam pridem sci per es ab aliqua iussione exire eo quod oī haec artificia vel potius maleficia ex persistente quodam familiaritate demonum et hominum uenient profluxisse. verumque pugneprofertur sola intentione fallendar quod oī aī fidele domini arcens ait. Di dixerint vobis. et ita euenerit ne credatis eis. Prestigium vero mercunus dominus iuuenisse quod ex eo sic dicitur. quod acie pugnat oī aī. Sicutque magoī pugnū ut quodcumque res vellet iuiviles faciat. ut videbat in alias species transformare. Oī sicutem mathes dum penultima excedis/figmenta ad magiam referuntur cuius plurime species sunt et diuersae.

Capitulum xiiij. Qui sit magi et unde dicantur.

Et quidem magi sunt. Et ob magnitudinem maleficorum sic appellantur quod dico permutate elementa partium. rebus adiunctis speciebus suas. retinunt placitum; primum autem turbat metus hominum. inimicitas spirituum. hominesque violentia carminis duxerat occidit. quod et lucanum nostrum non latuit. ait enim. Mens hausti nulla sanie polluta veneni cantata periret. Et ne tibi pia videatur auctoritas. nostri quod iannae et mambres magi pharaonis. ergo prius etenim huius modi superstitionum. Et maleficorum mater est. nostri inquit eos non modo moysi restitisse. sed cum eo signis et miraculis. sed disse licet postmodum vel iniici coacti sint dignitatem dei in signis moysi constitutae.

Capitulum xiij. De spiritibus magis.

Arco autem curiosissimum inter spiritos. quatuor species diuinationis ab elementis mutuata est. promaciam scilicet et acromaciam. ydromaciam. et geomaciam. multaque species videbis ex his capitibus pululare. sive arte. sive furore diuinitio pagatur. quare nostra exempli causa. vel pauca subiecta.

Capitulum xij. Qui sunt ieiunatores. arcoli. aruspices. phicij. vultuoli. imaginarij. canticatores. chiromatia. speularijs. mathematica. salliantores. sortilegi. et

cantatores quidem.

Laugures sunt qui arte vestris exercent. Arcoli qui arta aras nepharias posse aut exercita sacrificia faciunt. in quorum tenore est manus domini dicente propheta. Arulos et magos non patentes vivere.

Aruspices sunt inspectores ho-

ram. presribentes quod qua hora fieri expediat. quorum errorē dampnat aplūs dicens. time ne frustra laborete in vobis. obseruat enim dies et annos. menses et tempora. cum felicitas opis non a tempore habet viui debeat expectari. **A**ruspiciū quod in extorū inspectioē viget. quam arte tales quidam dominus inuenisse. Unde lucanus fibris sit nulla fides. si conditor artis fixerit ista tales. **E**xtorū vero noīc cōsentient oīa. quod extremitate teguntur. **E**x quo liquet eos esse auspices qui vaticinant in ossibus animalium. sive sanguine sive futurā prūtūt. sive pūtia prūtient vel pūterita. **V**aticaniū siquidē est quo cum intelligentia veri abscondita pfectūt. **C**um vero prophetā nōmodo de futuris cōsuet ē. sed de p̄senti. b̄ futuri et p̄teritis. **H**i vero adhibeat sagittis. ad nigrorū etiam accedit quod inde dominus quod tota in mortuorum inquisitōe vobis. **C**ui vis ea esse videtur. ut ad interpretationē veri/mortuos valeat suscitare. **E**nanq; iudicatiū demonū et huāne p̄ fidic illudētiū fallacia ē. **P**hicij sunt quos spūs phitonius ceplet et fecit quētiū in virginibus exercet ut magis iudicaret. ac si inūdo spiritui placeat integritas metuēt corporis. **V**ultuoli sunt quod ad affectum hominum imitandos. in molliori materia circa vel forte limo. eorum quos pūtere rūtūt effigies exprimit. cuius illusioēs in farmacētria vngiliū meminit. **I**unus ut habet duces. et habet ut circa liqueficiat. uno eodem quod igni sic nō daphnis amore. **N**aso quodque in libro heroidū. **D**eouet absentias. simulacraque cerea fingit. **E**t museū tenues in icur vrgit ac.

Hoc vero malitia etiam cum plurimum
noctis artificio leui dissolutur. si vi
debet q̄ suspecti sunt quae tab aliquo
cum suū insciētur. aut si confessi fu-
erint. cogantur maleficium reuocare.

Imagine sūt q̄ ymagines q̄s
fauit q̄si i possessione p̄sidetū spiri-
tuū nūttū ut ab eis de reb⁹ dubijs
doceatur. **H**os ydolatrias esse sacra
scriptura coniuncte & diuine maiestatis
iudicio condēpnādos. **C**on-
iectores sūt qui artificio quodam sibi
vedicat sompniorum interpretationē.

Cyromantia sūt. qui a manuū
inspectiōe rerū vaticinātur abscondi-
ta. **S**peculanos vocat q̄ in corpori
b⁹ levigatis & tertiis. vt sunt luadi-
enses pelues cyathi speculorumq; di-
uersa genera diuinātes curiosis co-
sultationibus satisfauant. quā & io-
seph exercuisse aut paucus simulasse
describitur cū fēs argueret surcipu-
isse cyphū in q̄ consueverat augurari.

Mathematici s̄t liet appellatio
generalit̄ oīa & plectatur q̄ a positi-
one stellarum situs firmamentū & pla-
netarū motū q̄ sint ventura conici-
unt. vt ē illud. **N**ostra vel equi sus-
pendit sepora libra. **P**arca tenax
reti seu nata fide lib⁹ hora. **D**iuidit
igeninos & cordia fata duorum. **N**es-
tio qd̄ certe ē qd̄ te m̄ te perat astrum.
Ac si stellarum choreas applicatiōes
q; vniq; ad alterā p̄stet reb⁹ q̄ ex ar-
bitrii libertate pueniūt quādā ne-
cessitate p̄stare originē. q; & genel-
liac q̄ geneses. i. natalicias horas
attēdūt imitāt errorē. **V**nū satiri-
c⁹. **N**ota mathematicę genesis tua
Ide vo horoscopi nomināt. **V**nū tur-

S9 **G**emino & horo scope vad p̄dū
genio. **V**iguit at ista sciēca & forte
ea aliquenq; licuit exerceri donē deū
natū nūcāuit stella de celo. magos
q; nō reprobos p̄mitias fidei ad cū
adorādū nouo. **A**icudit ducatu p̄
durit. **E**xinde vo penit⁹ iterdicta ē.

Dicitatores q̄ ex saltu mēbroz
& inopinato corpis motu p̄spū ali
quid futurū autumāt. vel aduersū

Dortilegi sūt q̄ sub noīe fice reli-
gionis sup̄stitiona quādā obseruati-
one rerū pollicēt euēt⁹. **Q**uod gen⁹
sortes aplorū apphaz. & diuidetū.
& inspectio tabule q̄ pitagorica ap-
pellat. **O**bseruatio quoq; cūq; ea
s̄ i rei de q̄ q̄rī significatiōe. **T**u-
guriū vo qd̄ fit i auū obſuacione
phuges iueisse tradūt qd̄ i voce p̄
dit a volatu. **E**st autē sedm traditio-
nē eorum volat⁹ tū alatū q̄ pedū
Vola siquidē ē interior pars palme
vel pedis. **V**nde apud maronē vi.
volantes p̄ gradietib⁹ colubē descrit-
būt. **H**oc etenī ad hoīoptinet fe-
licitatē. si colubē ḡdiētes dū tamen
in pastu itinerates p̄cedat. **C**plm
xij. **D**e varijs omnibus

Nexpeditionē miss⁹ cōsul
rōnoz dū nulli⁹ boni onū
nissortirec̄ auspicāū colum-
bas ieunio confectas granis spar-
sis triticeis in via qua iturus erat
preferri iussit. vt vel eatum omne
auspicij duriciam subleuaret. **Q**ue-
cum diligēcius a cibis abstineret.
eas precipitari iussit i flumen saltē
vt biberet. submerseq; vi fluminis
douerūt consulem cum exercitus sub-
mergēdū. **H**ic etenī ē secut⁹ cuent⁹

P. m. b.

Tres platonis infantuli mel la
bijs inferebat singulare dulcedinem
eloquentie ei9 futurā p̄esignantes
Hiero summus postea sialic magis
tratus qd virtute p̄meruit / a p̄e
nobilissimo viro exposit⁹ est. eo q̄
ex acalla suscep⁹; de honestamentū
generis videbatur. q̄ si probroso
dari sanguinis marila. **D**z p̄uulū
q̄ indigente opis humanc. apes cir
ca eū melle cogest⁹; plurimis alue
re diebz / q̄ sicq̄ silio auruspici⁹ ei reg
num portendi canentū; a patre ag
nitus. recollect⁹. H diligenter institu
tus est. **P**atruuli mide amabilis for
nucē grana tritici cogerebat. signan
tes eū futur⁹ ditissimum. vnde **A** res
anteas ipsi⁹ attractu fieri poete finx
erunt. **D**ulpiao sacerdoti laps⁹ apex
de capite sacerdotiū abstulit. **O**cen
tus sorias audit⁹ martir rofabio p̄
futura. **D**i nūgis hiberis p̄ oīa cre
dis. **S**i vestē in opis tui inicio a so
niab⁹ corosā senseris. tēpera ab in
teptis. **D**i egredies calcaueris lumen.
aut in via offēderis pedem q̄tine. si
in proactu agēdor⁹ aliquid dāpnū
ptuleris. differes iechoata. ne v̄l to
ta intētione frusteris / aut iutiliter
impleatur expecta dū omīne melio
ri fūsta agēdis horā accipias. **O**m
nia nāq̄ sunt aliquid. **C**ū proceſſe
ris. abscondit⁹ futuroz. anes quas
hominales vocat tibi p̄nūcibunt.
Quenam sunt iste forte interrogas
quas scilicet de natura homīnī for
mā aiū poete assertū esse queritas.
Quid cornix loq̄tur. diligenter au
sculta. sitūq̄ eius sedentis aut vo
lantis nullo modo cōtempnas. **F**ic

fert etenim plurimum a dext̄is sic
an a sinistris qua positiōe respiciat
cubitū gradētis. loquax sit an da
mosa. an silens ônino. p̄cedit an se
quatur. trāseunt̄ expectet aduētū an
fugiat. quo ve discedat nō negligē
ter attēde. **A**it nāq̄ virgilis. **Q**uid
nisi me quacūq̄ nouas iādere lit̄es
ante sinistra cana monuiss̄ ab ilice
cornix. **N**ec tu⁹ hic meris. nec viue
ret ipse menalchas. **Q**uis in eo vi
deatur in artem offēdisse. q̄ cornix
qua vite suatricē assertū retū mag
noz ignorat auspicio. nisi forte i ea
pter naturā fiat ostētum. q̄le est q̄
iminetē bono. q̄ optato posī ipato
ris exilio de rupe tarpeia. p̄ urbem
cornix grecō eloq̄optulit. bene erit.
qd augur interptat⁹ ita exposuit.
Nupq̄ sedit tarpei culmine cornix.
est quia nō potuit dicere. dixit erit.
Dz ignosces viro docissimo iustica
nam simplicitatē exp̄meti. aut quia
pauperū vita diuitib⁹ res videatur
exigua. qui humanū genus ut pau
cis seruiat. assertunt̄ iſtitutū. **C**orū⁹
vero quē non minori diligentia ob
seruabis. reb⁹ maior⁹ b⁹ auspicatur/
vt v̄zquaq̄ cornicā p̄iudicat. porro
cign⁹ i augurijs ales q̄ tūssima nau
tis vt pote que aq̄z domēstica qua
dam grā familiaritatē earūdē sece
ta p̄nouerit. an nescit apud maro
nem bisسنogletates aere cognoscere
ducere clāſſē enēe veneris vaticinio
nūciasse. **C**orū⁹ nāq̄ hylaritas. nō
modo nautis. sed **H** q̄ibus p̄elegi
nantibus felicium euentū graciōm
spōdet nūſi fortioris superetur aduē
tu. **A**quila nāq̄ sicut rex aiūm est.

si non alationē exāpias. que forte
aqualū spēs potētissima est. regnū
sui maiestate omniū aiū si q̄tra lo-
quatur fidē euacuat potue at opūd
staciū p̄sagio volucrū ḡcōz exerci-
tus ḡfortari. sed fortior ecce adue-
tans p̄ mare cohēs. Amphioeo in-
terptē ḡcōz quoq; exāiū patese-
at. Nec enī aquila quaūdā aiū
viribus supētū. in p̄nūciatione ve-
ri nulla potentia est. Vuncis siqui-
dē aiubus excellentius volat. Et ab
ipsius iouis archano nunq; excludi-
tur. Quq; tanto visus acutumne vi-
gere dicatur. ut ab ethere sumo pis-
ticulos in profūdo maris cōtūcatur
Et in ipsū solem quod nulli animati-
um licet figat obtutū. sensuū quidē
subtilitate de iouis gracia conscienc-
iam recitatio terūq; mysteria mutu-
atur. Quis enim falso interpretē
dicat. quem consilioz iouis nouit
esse p̄tiapem. Noctis aduersus creto-
nienses dñi cantibus. aquila dum
pugnabat. sic suuolans. victoriam
diatur cōtulisse. cum pauci numeri
deleuerint infinitos. Hoc tamen va-
lidiori signo scribitur roboratū. ea
q; duo iuuenes posterioris stature cle-
garioris forme in candido habitu
ab utroq; latere locos p̄cesserit sci-
licet ut erat eis opinio castor et pol-
lux. Omnia vero h̄mōi cū geminā-
tur potētiora sūt. Dū hiero de quo
supra prima bella m̄ret. aquila ex
iproulo resedit in dīpe p̄grediētis
manu p̄mptū ēgēq; futū significāz.
Ex die qua nat̄ est alexāder due
aqle tota die p̄ pedes sup̄ ailmē do-
mas patris ei⁹ sedēuit. omen dupli-

tis imperij europe asie q; p̄fētētē.
Vultuē difficultate portat duriaq;
rapacitatem. sicut habes in origine va-
bis condende. Fenix singularis fel-
icitatis successus pollicitur quale est
quod noua roma visto senecte melio-
rib⁹ auspicijs condita est. Alius pic-
ta v̄bī pictauoz contulit nomen.
Devitatem gentis volere. A voce presi-
gūras. Aer a terū arduarū auspic-
um est. Ciconia qm̄ aiuis cōcordie
est. cōcordiam inuenit. aut cōcordi-
am facit. Cris semper affert quod
expedit. vnde A gruere verbū anti-
quū a quo cōgruere quod profiat.
et ingruere contra quod officie. Vnde
illud. bis viab⁹ ingruit ymber.
Nec tamen minores cōtemptui ha-
beant. cū et pica loquax sicut ad mul-
ta. sic ad susceptionem hospitium fa-
tit te cauore. Di aiuis que vulgo
dicatur albanellus p̄teuolans vīa
a sinistris feratur ad dexterā de hos
picij hilaritate non dubites. Di cō-
tra/contrariū expectabis. Iaces quo
q; domēsue artificij huic non sunt
expertes. cū galli catus spēm. iter-
vel opus inchoantis promoueae.
Tyberio nascituro pregnans linia
ouū galline subductum eo usq; nunc
suis nūc ancillarū monib⁹ eo usq; fo-
mit. donec gall⁹ insignis cristat⁹ ex-
clusus est. Vnde et augures puerū
q; nasciturus erat dixerūt regnatū
Lubonis/strigis et noctis. sp̄ ifaus-
ta sūt oīa. Noctua tñ eo q; noctis
tenebris nō cecat. diligētē hoīs vi-
gilatā signot ut i porteto q̄i hasta
hieronis cū p̄mū p̄gredere ad bel-
lū noctana d̄z cōsedisse significās cū

f

futurū diligentissimū. **H**ubonē dito
dū miscētur enēc sensit iſfaſtū. **D**i
accipit̄ quippiā ve gener̄ hui⁹ ſb o
tūl̄ pſiſſentis ſolitā rapinā exerceat.
at itē eūde rapiſtas īminebit. **Q**d
et ioculariter īnuens noſo ait. **O**di
muſacipit̄ qz ſp viuit in armis.
Hegulūs qz ipē qui et bitrſcus di
ciat. vera qn̄ qz portēdere nō dedigna
tur. hūntē caa aues aduētu ſuo v̄l
recessu ſignificat familiā nūc munui
nūc augeri. **O**mniū vo volatus ſp
to ſerenior tanto laudabilior. **V**nde
melapo augue pno iatus ſequitur
ſtrage grecorū coniēns ex volatu.
Vides ut nulla ſerenos ales egat
aerius. **A** bestijs quoqz viax tua
tū euent̄ ſcutaberis. **I**poris time
bis occurſū ſi tamē euafert. **E**t ei
pauldubio longe cōmodioe in mēſa
qz in via. **L**upo obuio congratulabe
rie. boni ſiquidē nūca⁹ eſt. licet ſolo
viſu noſere ſoleat ei quē ante puid
nt voceqz pculudē. **J**uxta illud Vgilij
Vox fugit ipa lupi merim videre
pores. **H**iero ſicul⁹ litteratorio in
ſiſtens ſtudio. inter voe quales ſilo
opera dabat. eiqz lup⁹ in turba pue
rorū repente qſpect⁹ tabulā criput
ſuccellus hois ſiemās maudita for
ma pdigij. **Q**uid multa? **L**ipi effi
cacia non negabit qſquis gen⁹ ro
manorū lupino lacte nō ambigit e
ducatur. vnu plerumqz quod in eis
dula⁹ eſt. adh̄ lupinū ſaporem reti
net. pmqz eoz fidem quā a matre
lupa didicerat ſibi iuice ſuaueſt. ea
deqz quadā le ge nature manauit ad
poſteros. **Q**ubus grataanter obuia
gđieris dū capram videſ. cui allu

des poeta ait. **O**ccurſate capro co
nu ferit ille caueto. **H**obuſ tritan
tibus libeti⁹ tamē arantibus ouia
biſ. nec diſplicat ſi viā tupeſt. qz
mora itineris hospicij grā ſpē ſabie
Mul⁹ iſfaſt⁹ eſt. aſin⁹ inutilis. et
ſi utliſſimi ſint ad oncia pſerenda.
Equus qn̄ qz bon⁹ eſt. ſed in eo nū
chil utlius qz qz huānis vſibus ſer
uit. habet vero iurgiorū et pugne
ſigſificationē. **I**nt̄ dū tamē ex calore
et vſu mitigatur. **V**nde apud virgi
liū. **V**isit equis albiſ appaete ita
lia ſenior achiles exclamat. **B**ellū
o bellū teſra hospita portas. **C**er
uū capreolū. aprūqz filuſte ona
guū. et cetera hui⁹ modi malo pran
denti apponas. qz vianti opponag.
Eneas ceruus pro nauium nume
ro fuſis omen quod ḡtrariū videba
tur ad ſe ſociorūqz fortuna virtute
retorſit. **C**anis ſequipda comodis
ſimus eſt. **C**uius ſi reca eſt hebreo
tū traditio. nec angelus ipē thobie
ſoc⁹ aspernat⁹ eſt comitatū. **Q**uid
quod ſyrus ſcelere aui expositus in
ſiluis. ut periret. canicule vberib⁹/
tegnū adept⁹ e persaz. **V**ocuſta eſt
et ſi minūmū poſſit itinerantū tamē
prepedit vo ta. ex eo forte ſic dicta.
qz loco ſtare faciat gradientes. **E**co
tra cicadi viatoris promouet gressū
et nūciatorū amenat exitū. **A**canea
dū a ſupiorib⁹ filū duat ſpē vētuē
pecunie videtur afferte. **O**bui⁹ bu
ſo futuros ſuccellus denunciat. mi
chi tamen vel ſolo viſu moleſt⁹ eſt.
Veruptamē homine ipō nichil po
tentius. nichil efficacius eſt. nichil
qz mortalium vñqz iuuenies /qd

f 7

evidenti⁹ exprimat veritatem. **N**ero
si arte diligenter exequens. cōditi
one in e⁹. et dona nature. sitū. gestū.
motuq; corpis. sensuq; sermonis /
tota nētis intētione notab⁹. **A**
terdote obuiū aliūve religiosum di
cunt esse infaustū. **E**go quoq; pñi
ciosū credo nō modo sacerdotib⁹ s; et
viris sapientib⁹ contrarie. **H**eli⁹ q;
q; est obuiari genti seruoz. q; hysq;
summa sunt prediti ptate. **N**emini
quoq; que capite discoopto iredit/
infelice crede. nisi ut apud plimū le
gitur publica sit. aut plurū libidi
ni pateat pslituta. **N**ec expedit illi
occurere que amoto velo caput su
um de turpare nō erubescit. **A**b hys
que primo audieris inter operis cu
iusq; auspicia. qd sequatur prenos
tes. **N**inc de⁹ incombens batulo quē
dextra gerebat. **O**mnia pñcipijs
dixit incisse solent. **A**uditas voces
timida ppendim⁹ aure. **E**t primū vi
sam cōsulit augur auē. **E**a siq; fu
turoū pñstica sunt. **P**etli⁹ q; sul
roman⁹ oppugnans castū in sialia
cui nomē letum erat. cū milites ac
tingerentur ad pugnā ait. **E**go ho
die letū capiā. **C**asusq; sic accidit cū
ipse eadem die fuerit interemptus.
Ali⁹ quoq; consul cū a senatu des
tinaretur ad expugnādū tegem per
sarum. a filia quam in hostio dom⁹
fletē obuiā habuit causā quesivit.
Cūq; illa r̄nderet periisse p̄sam. sic
enī catul⁹ qui forte periccat diceba
tur. profectus in expeditiōem trū
pham iam inuenit. eo q; rex persa
rum p̄cerat. q; filia consuli catulu
flebat amissū. **A**b ipso cāa elemē

tic aut tempis qualitate. reū se
quenter trahūtur auspicia. **F**ortune
duricā gracia roris aut modest⁹ ym
ber emollit. **N**oscidū quippe. q; sup
pluuiale tēp⁹. aerq; sud⁹ dū opere
ciuiz inūtāter ortū psequitur. cre
ditur eiusdem fortunare processum
Cū fortuna q; frigios exules in
ti oculo diu pstrinxerat. tandem be
nigni⁹ quasi de specula grē resper
iss. olli ceruleo supra caput assit
yber. **V**en⁹ naufragio filio apd di
donem hospiciū preparās eūdem fi
do achate comitatu. dū introducēt
in regine graciā cana nube obtex
it. **T**onitrua quoq; varias hñt
significatiōes. **H**i enī afferant quā
cūq; fulminis lesionē. infausta sunt
Vnde illud. **N**epe malū hoc nob
si mens nō leua fuisse. **D**e celo tac
tas memini p̄dicere quer⁹. **I**n hys
aut et illud perpendit. an semita
vna de scēderit. an multifaria aer
ruptione diffusos sparsent ignes.
Hoc equidem semp trist⁹ est. **D**ū
gray⁹ cesar cūili bello p̄ie iminet.
q; fulmīos⁹ aer extiterit. q; habueat
igneosturbies q; trabes emiseit. n̄
vetēs hystoie sufficiūt enarrare. **E**t
tūc igta obscuri videunt sydera noc
tes. **H**i veō fulmīs careat tēpstate.
si leūū sonet deoz creditur nūcire
fauorem. **E**neas iouem a sinistris
tonantem audiens. se eum premis
sis sacrificijs opinatur habete pro
picium. **H**ed qualiterūq; ista se ha
beant. inūtām timorem hominū
poterit mitigate. q; nemo sentiet
fulmīs icum. si an toniterui sonum
audierit. à p̄uidetur chouscationē

Tyberius cesar turbatioce celo lau
 team coronā gestabat in capite. qā
 hoc genus stondis fulmine negre
 afflati. **T**onitrua siqdem timidissi
 me. **A**vehementer semp exhorruit
Est tamē qd pauldubio longe
 tutoreē faciat hoīem si fidem crucis
 seruat in pectore. iusticiā fidei gestat
 in capite. & salutiferum signū fidei/
 manū innocens figat in fronte. illū
 semp p̄t mē te habens q cultorib⁹
 suis omnē mudi timorem extitēs
 ait. **A** signis celi ne timuerit que
 timent gentes. qz ego vobiscū sum
 dñs deus vester. **H**ec quoq; uba in
 ter tonadū/ v̄l audita v̄l dicta scri
 buntur a qbusdam noctam fulminis
 amouisse. **N**ichil autē est qd iminē
 tib⁹ signis ita totū cōcutiat hoīem
 sicut mens sibi q̄scia iniqtatis. **A** q
 scelerū suoz penā ad singula timet
 exposci. **V**n ethie⁹ de cūmōfis.
Vñ sūt qui trepidant & ad oīa ful
 guca pallent. **E**cōtra iusti⁹ q̄fidit vt
 leo. **A** illud nō tristabit iustū quic
 qd ei acciderit. **F**ulgor quidē igne⁹
 si v̄rēdo nō noceat. celebritatis glo
 riā affert. **N**e qz nō v̄rit igneus
 non est si tñ in hoc plato recipitur.
Due sūt inquit ille. vt opinor v̄tu
 tes ignis. **A**ltera edax & perempto
 ria. altera mulcēbris & inoxio lumi
 ne. **P**osteriore assertit operatiō vi
 sus & supiorib⁹ dum suam maxime
 exercere. **A**scamum fatalis exili⁹ cū
 patre discerniūna subēūtem ignis de
 celo q̄si succenso capite illustrauit p̄
 nūtiāns ei de beni felicitate exili⁹/ ip
 sūq; futurū in gentem magnā. alex
 adri macedonis & octavianī augus

ti. sub ipso eoz ortu claritas ignis
 miraculo declarata est. **P**roficiē
 te expeditionē dū egredit̄ p̄sequēs
 vetus successuū spem fortunat dum
 in hostes vexilla ferūtur; acris testū
 monio vexilla triūphabūt. **P**i v̄rē
 patrie imminent iustissimū incūnt
 metum. **T**erra quoq; ipsa misteri
 orum consciā est. sed grauia omnia
 frequentibus portat. eo q̄ fidata su
 p̄ stabilitatē suam maυlt quiesce
 te q̄ moueri. **C**um ergo mugitus
 eius auditur amaris euentibus co
 dolet. et quo affectu suis compatiā
 tur alumpnis vocis sue tristitia pro
 testatur. **M**agna siquidem & pia pa
 tens omnū est. **H**abiduerat hec ab
 amplexu hospitis arcere phenissā.
 sed quia conciliatrix hospitiū venus
 īā pr̄eualuerat. tacta dolore cordis
 intrinsecus mugīt. quoniam ei mugi
 tus p̄o gemitu est. hec eadē quoq;
 ens tremit filijs suis p̄euidet ali
 quid metuendū. nisi forte parturiē
 do labore. **T**ūc vero vel omnino fa
 cit aborsū. aut inutilem fetum parit
 quia vt multū sepe cum parturiunt
 mōtes noscetur ridicul⁹ mus. **H**ec
 sunt quibus totam vigilantiā suā
 videas accōmodāē q̄plurimos. **C**e
 tera de genere hoc adeo sūt multa.
 loquacem vt lassate queant fabūlā.
 quibus qāq; domus inslitterit; eam
 nec ab ipā salute arbitror posse sal
 uan.

Expliāt liber primus.

Ināpiūt capitula libri secūdi.

TOmnia vana esse **A**utem ex fide
sua cuique rendere **Cplm p*mū***.
Fido & p*nād*as esse omo reū na
turaliū significaciones **Cplm i*j***.
Thignoz alia esse vniuersalia ali
a p*eculiaria*. et q*d* significet gemina
tio solis **Cplm i*j***.
De signis q*p*asserunt exadiū ihes
solūnū nouissimū **Cplm i*j***.
FQuanta fuerit calamitas obsei
forum **A**utem obstante malicie q*s* fuc*it*
finis **A**utem q*p*ietas tū **Cplm v**.
TDe maria q*v*rgēte fame con*dit* filiū. **Cplm vi**.
De numero captiuoz & occisoroz
& p*emptorum* fame **Cplm vi*j***.
De peregrinatiōe fidelū quo*z*
sub ea sepestatē setauit xps apud
pellā **Cplm octauū**.
Testimoniuū q*d* phibet ioseph*z*
xpo. **Cplm nonū**.
TDe respasiano q*d*audū & c*et*
curasse legitur **Capitulū x**.
TDigna esse q*z*tra naturā sūt.
Capitulū xi.
TNichil q*naturā* audi*x*e platone
q*naturā* dicit dei volūtate **Ca*xij***.
FQuia de signis suā p*muniē* dig
natur creaturā **Cplm xi*j***.
TQuid sig*z* de lōpno **Ca*xiiij***.
De sp*ecieb*z* sompnio*z* & causis
& figuris & significatioib*z* **Ca*xv***.
FGenealīa q*d* de significatiōib*z* tō
lōpno*z* & alio*z* figuāliū **Ca*xvi***.
Coniectoriā nō ē sequentiam.
Cplm xvij.
De fundamento mathematice **A**utem
exercitio sensuū & viciib*z* aie & p*fau*
ratioib*z* & efficacia liberaliū discipli
nariū **Cplm xvij**.*

TDe dīa mathematice doctrina
lis & mathesis c*probate* & traditiōe
mathematicoru & errorib*z* eorum
Cplm xix.
DEx p*uidētia* reū naturā non pi
nit neq*p* sero*z* imutat p*uidētā*
& q*d* liberū arbitriū manet c*u* p*us*
denta*z*. **Cplm xx**.
An possint a deo sciri q*nō* scī*u*e.
Autem reū imutabilitas ei neq*p*q*e* in
fligēdi. & q*p* idē scīa p*scīa* dispositio
p*uidētia*. p*destiatiō*. & q*p* va*z* iſini
ta s*e*. ut numer*z* eo*z* nō q*rat* auge
ti. vel minui. & q*p*uidētia nullā nō
tate ēb*z* idu*z* **Cplm xxi**.
DEx ex possibili nō seq*z* ipossi*z* & q*d*
ex q*nō* c*an*o q*seq*z*en*uit altissim*z* q*so*
lo*z* oia potest **Cplm xxii**.
Abiecio noui stoici **Ca*xvj***.
DEx mathematice st̄ temetarij in
differe*z* futura iudicatio suo sb*ice* p*su*
mētes **Cplm xxij**.
DEx argumentū a signo suo nō ē
n*cānū*. & de ezechia achab. & nū
uit*z*. & q*p* ea q*signē* mutari p*nt*
Cplm xxv.
DEx ſuā dei moueri p*nt*. q*p* ſiliū
dei imutabile ē. & voluntas dei p*ma*
oīm causa. & q*p* mathesis via dōpna
tionis est. **Cplm xxvi**.
DDe aruspiciab*z* & chiromātice &
phibit*z*. & sauk*z* delectiōe. **Ca*xxvij***.
DDe specularijs. & q*p* malig*z* p*sc*
it*z* futu*z* p*noſcūt*. & ſt*ilitate* na
ture & lōga exp*z*e*z* ep*z* & c*uelatiōe*
supior*z* p*tōtū*. & q*p* ſepe deap*z*ūt*z* a
deapiētēz/a decepti. & q*p* ſpecula*z*os
inala idubitata ſequū*z* **Ca*xxviii***.
DDe phisiq*z* theoreis. & practic*z*
Ca*xxix*. **T**Expliā*z* cpl*z* li*z*.